

Musikens påverkan i olika skeden av en kortfilms produktion

En studie i dramaturgi, rytm och känsla

John Lönnfeldt

Examensarbete / Degree Thesis

Film & TV

2018

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Film & TV
Identifikationsnummer:	6259
Författare:	John Lönnfeldt
Arbetets namn:	Musikens påverkan i olika skeden av en kortfilms produktion – En studie i dramaturgi, rytm och känsla
Handledare (Arcada):	John Grönvall
Uppdragsgivare:	
<p>Sammandrag:</p> <p>Mitt arbete är en fallstudie som behandlar processen när jag komponerade musiken till kortfilmen Luna de Miel. Jag beskriver skapandeprocessen bakom varje enskild låt och motiverar de val som gjorde gällande musiken. Jag analyserar samarbetet med de andra huvudaktörerna i produktionsteamet och hur vi påverkades av varandras arbete. Dans är ett viktigt dramaturgiskt element i filmen vilket betyder att en del av musiken komponerades i skedde då det ännu inte fanns ett färdigt manus, medan resten av musiken komponerades efter att klippet var låst. Musiken komponerades i förväg så att koreografen skulle kunna skapa koreografin och få känslan i dansen rätt från första början. Skådespelarna övade och dansade under inspelningarna till musiken som skapades i förväg så att slut resultatet skulle bli så genuint som möjligt. Det underlättade också mitt arbete i postproduktionen. Det skulle ha varit betydligt svårare och mera tidskrävande att göra musiken i efterhand och försöka synkronisera musiken med skådespelarnas dans. Detta betyder att jag under min process samarbetade mera med de andra huvudaktörerna i produktionsteamet än vad jag har gjort förut. Syftet med arbetet är att bättre förstå en kompositörs skapandeprocess och dess roll i en filmproduktion. Målet är att komma underfund med ifall slutresultatet blir bättre om kompositören kommer med i ett tidigare skede av processen till skillnad från hur det vanligtvis brukar gå till då kompositörens första intervention i en filmproduktion i sker efter att klippet är låst. För att bättre förstå en kompositörs skapandeprocess strävar jag efter att få svar på frågan ”Hur fungerade samarbetet mellan kompositören och de andra huvudaktörerna i kortfilmproduktionen Luna de Miel?”. Därtill strävar jag efter att få svar på delfrågan ”Hur skulle ett optimalt samarbete mellan en kompositör och de andra huvudaktörerna i en filmproduktion se ut?”. Arbetet går inte in på en teknisk nivå som t.ex. vilken utrustning som användes för att skapa musiken, vilket program och vilka mikrofoner som användes för att banda in musiken, eller djupare in på mixningsprocessen. Arbetet behandlar själva skapande processen och tankarna bakom musiken än själva utförandet.</p>	
Nyckelord:	Samarbete, planering, dramaturgi, rytm, känsla, gruppanda
Sidantal:	18
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	17.5.2018

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Film & TV
Identification number:	6259
Author:	John Lönnfeldt
Title:	Musikens påverkan i olika skeden av en kortfilms produktion – En studie i dramaturgi, rytm och känsla
Supervisor (Arcada):	John Grönvall
Commissioned by:	
<p>Abstract:</p> <p>My work is a case study that treats the process when I composed the music for the short film Luna de Miel. I describe the creative process behind each individual song and motivate the choices that were made regarding the music. I analyze the collaboration with the other main players in the production team and how we were influenced by each other's work. Dance is an important dramaturgical element in the film meaning that a part of the score was composed before there even was a finished script, while the rest of the music was composed after the picture was locked. The music was composed in advance so that the choreographer could create the choreography and get the feelings right of the dance right from the start. The actors practiced before the shooting of the film and danced during the shooting the film to the music that was created in advance so that end result would be as genuine as possible. It also facilitated my work during post-production. It would have been much more difficult and more time-consuming to compose the music afterwards and try to synchronize the music with how the actors were dancing. This means that during my creative process I collaborated more with the other main players in the production team than I have done before. The purpose of the work is to better understand the creative process of a composer and the composer's role in a film production. The goal is to find out if the final result will be better if the composer is involved in an earlier stage in contradistinction to how it usually happens when the composer's first intervention in a film production occurs after the picture is locked. In order to better understand a composer's creative process, I strive to answer the question "How was the collaboration between the composer and the other main players in the short film production Luna de Miel?". In addition, I strive to answer the question "How would an optimal collaboration between a composer and the other main players in a film production look like?". The work does not dive into a technical level such as what equipment was used to create the music, what program and what microphones were used to record the music, or deeper into the mixing process. The work treats the actual creative process and the thoughts behind the music, not the performance.</p>	
Keywords:	Collaboration, planning, dramaturgy, rhythm, feeling, team spirit
Number of pages:	18
Language:	Swedish
Date of acceptance:	17.5.2018

INNEHÅLL / CONTENTS

1	Inledning.....	5
1.1	Syfte, mål och forskningsfråga	6
1.2	Metod.....	6
1.3	Avgränsningar	6
2	BaKgrund	6
3	Kortfilmen Luna de Miel – en fallstudie.....	7
3.1	Synopsis	8
3.2	Scen 2 / Låt 1: Annis första upplevelse av salsa.....	9
3.3	Scen 4 / Låt 2: Drinken efter dansen.....	9
3.4	Scen 6 / Låt 3: Fantasin	10
3.5	Scen 9 / Låt 4: Konfrontationen.....	12
3.6	Scen / Låt 5: Sluttexterna	12
4	Analys.....	13
4.1	Manusförfattaren och regissören.....	13
4.2	Producenten	14
4.3	Koreografen.....	14
4.4	Fotografen	14
4.5	Klipparen	15
4.6	Ljudplaneraren.....	15
5	Sammanfattning.....	16
5.1	Slutsatser.....	17
5.2	Vidare arbete	17
	Källor / References	18

1 INLEDNING

Arbetet behandlar min process när jag skrev musiken till kortfilmen och min examensproduktion Luna de Miel och hur musiken används för ett så starkt dramaturgiskt ändamål att musiken fungerade som en skild karaktär i filmen. Musiken består av fem låtar i olika stilar inom Latino-genren.

Ett viktigt dramaturgiskt element i filmen är dans vilket också gör musiken till dansscenerna viktig. Koreografin skapades och skådespelarna övade och dansade under inspelningar till musik som var skapad till filmen i förväg.

Jag kommer att analysera mitt eget arbete och min kreativa process, förklara vad som händer i bild och berätta om samarbetet med de andra parterna i produktionsteamet.

Vanligtvis när jag gör musik till film så brukar jag börja skriva musiken efter att klippet är låst. Men i detta fall var processen annorlunda i och med att filmen innehöll dans. Musiken till de två scenerna som innehåller dans planerades i ett skede var manuset inte ännu var färdigt. Orsaken till detta var för att dessa scener skulle med hjälp av dans uttrycka karaktärernas känslor och med hjälp av deras kroppsspråk och rörelser föra en diskussion som vanligtvis skulle ske verbalt. Musiken har en väldigt starkt dramaturgisk påverkan i dessa scener.

För att få känslan rätt redan under inspelningarna bestämde vi oss för att musiken skulle göras i förväg. Detta underlättade också arbetet i post-produktionen. Det skulle ha varit svårare och mera tidskrävande att göra musiken i efterhand och försöka synkronisera musiken enligt det som skådespelarna dansar. När vi gjorde musiken i förväg hade koreografen möjlighet att skapa koreografin till den musik som skulle användas och skådespelarna hade möjlighet att öva dansen och känslorna så att slutresultatet blir så genuint som möjligt. Genuiniteten skulle försvinna till en sådan grad att publiken skulle märka det ifall koreografin skapades och övningarna skedde till en annan låt än vad som skulle ha varit med i filmen.

1.1 Syfte, mål och forskningsfråga

Att bättre förstå en kompositions-process och dess roll i en filmproduktion, och komma underfund med ifall slutresultatet blir bättre om man som kompositör kommer tidigare med i processen till skillnad från ”hur det egentligen går till”. För att förstå kompositörens process strävar arbetet att få svar på frågan:

Hur fungerade samarbetet mellan kompositören och de andra huvudaktörerna i kort-filmsproduktionen Luna De Miel?

Därtill strävar jag att svara på delfrågan:

Hur skulle ett optimalt samarbete mellan kompositör och de andra huvudaktörerna i en filmproduktion se ut?

1.2 Metod

Som metod i arbetet används en fallstudie var jag beskriver min process och analyserar samarbetet med de andra aktörerna.

1.3 Avgränsningar

Arbetet kommer inte gå in på teknisk nivå som t.ex. vilka mikrofoner eller program som användes till inbandningen av musiken eller djupare in på mixning processen. Arbetet behandlar själva skapande processen och tankarna bakom musiken än själva utförandet.

2 BAKGRUND

I flesta fall är kompositörens första riktiga inblandning i filmen i postproduktionen efter att klippet är låst. Det är då som det riktiga komponerandet börjar. Men beroende på i vilket skede filmen var då kompositören anställdes, kan kompositören vara inblandad tidigare. Till exempel om en specifik kompositör är i åtanke under pre-production kan regissören be kompositören att läsa manuset och informellt diskutera idéer till filmen. En del kompositörer vill läsa manuset i förväg för att de vill börja tänka på musikaliska möjligheter i ett tidigt skede av processen. Andra föredrar att vänta tills klippet är fär-

digt eller åtminstone nästan färdigt för att en stor del av det som komponeras föreslås faktisk av bilderna och tempot i filmen. I en perfekt värld skulle kompositören inte börja arbeta på musiken förrän det finns ett låst klipp; förändringar i bilden skulle påverka planeringen och synkroniseringen av musiken.

Det finns också de gånger som regissören ber kompositören att observera inspelningen av filmen. Precis som att läsa manuset tycker vissa kompositörer om att ta en del av detta tidiga skede av filmskapandet. Men det flesta föredrar att vänta tills filmen är färdig innan deras medverkan för att inspelningarna av en film är en långsam, besvärlig och ibland en tråkig process var en enorm fantasi krävs för att visualisera slutprodukten.

Det finns några fall då kompositören blir involverad i filmen under pre-produktion eller produktionen. Detta är nödvändigt om filmen är en musikal var karaktärerna sjunger on-screen eller när filmen har scener var skådespelarna dansar till live musik eller dansar till en låt. När någon av dessa händelser inträffar måste musiken planeras i förväg. Tempo måste väljas och musiken bandas in i förväg så att den kan spelas upp på inspelningsplatsen. Om det finns musiker i bilden som uppträder live så måste de koordineras för att det skall verka som om de spelar. I modernt filmskapande är det oftast music supervisor som övervakar denna process. (Davis, 2010)

3 KORTFILMEN LUNA DE MIEL – EN FALLSTUDIE

I detta kapitel kommer jag gå igenom i kronologisk ordning scen för scen där musik spelas. Jag kommer berätta kort vad som händer i bild, motivera val av musik och gå djupare in i min process och tankearbetet bakom musiken.

Jag har nämnt låtarna i den nummerordning som de kommer i filmen, men det är värt att påpeka att det inte var i denna ordning jag skrev låtarna. Orsaken till detta är att i mitten av filmen finns två scener som innehåller dans. Dessa låtar som det dansas till gjorde jag i förväg före inspelningarna. Resten av låtarna gjorde jag efter att klippet var låst.

Luna de Miel är ett relationsdrama med betoning på dans och rörelse. Filmen berättar om en relation mellan en ung kvinnas och en äldre man. Filmen visar en båge i deras relation; hur de blir kära, de svåra omständigheterna till relationen och hur de måste

skilja sig. Denna båge måste också komma fram tydligt i musiken och dansen. Latino-musik och olika stilar av latino-dans kan vara jätteuttryckande och sensuella. Valet av musiken i denna film gav mig möjlighet att fördjupa mig inom olika stilar i denna genre, och testa mig fram med vilken stil passar med vilka känslor. Vi diskuterade i ett tidigt skede med regissören vilken typ av latino-musik skulle passa var i filmen.

3.1 Synopsis

Anni, 22 år, har tröttnat på vardagen och söker efter nya upplevelser. Hon har alltid varit intresserad av Kuba, så hon bestämmer sig för att pröva på salsa. Under första danslektionen träffar hon 45 åriga Panu. Efter danslektionen går de till en mysig bar var de diskuterar danslektionen och berättar lite om sig själva. Extempore börjar de öva på dansstegen i baren och spänningen stiger mellan dem och det ena leder till det andra och de ligger med varandra.

Efter händelserna fantiserar Anni hur hon och Panu fint uppklädda dansar sensuellt med varandra. Hennes dagdröm avbryts när hon går på stan och plötsligt ser Panu, som visar sig vara gift, kyssa sin fru Netta. Nästa danslektion finns en spänning mellan dem som Panu har lite svårt att förstå i början, men efter en stund konfronterar Anni Panu och frågar var han har sin ring. Dansen fortsätter och under dansens gång glömmer Anni att hon är arg på Panu och attraktionen mellan dem stiger igen. Anni åker hem med Panu.

Panu får ett samtal när de är hemma hos honom. Under tiden som Panu pratar i telefon passar Anni på att utforska huset och råkar stiga in i sovrummet. Hon går igenom Panus frus kläder och hittar en klänning som påminner om den hon hade i sin fantasi. Hon håller den framför sig framför spegeln och lämnar den sedan på golvet. Hon tar upp Nettas hårborste, borstar sitt hår så att hennes ljusa hår blandas med Nettas mörka, lägger ner borsten igen och lämnar Panus hus.

Netta kommer hem och märker att hennes klänning inte är var hon lämnade den och att någon annan har borstat sitt hår med hennes hårborste. Hon konfronterar Panu och lämnar honom. Anni är inte stolt eller glad över vad hon gjorde. Passionen var så stark mellan Anni och Panu, men förnuftet segrade.

3.2 Scen 2 / Låt 1: Annis första upplevelse av salsa.

Anni är sen från sin första danslektion och springer upp för trapporna i trapphuset var salsamusik ekar från danssalen. När hon väl hittat rätt går hon med försiktiga men också nyfikna steg mot dörren, stannar vid dörrkanten och tittar nyfiket in.

Valet av musik vi gjorde i denna scen var salsa. Det var den tredje låten jag skrev, och den enda stilen av musik i filmen som jag hade sysslat med förut. Låten är diegetisk, d.v.s. att personerna i filmen hör den. Även om musiken i denna scen inte har så stor dramaturgisk betydelse var tanken bakom valet av salsa att ändå lyfta fram nyfikenhet och ett välkomnade till en värld som huvudkaraktären inte har upplevt förut. När jag själv lyssnar på salsa tycker jag att det är ganska spännande musik. Jättepositiv och inte så seriös. Man blir så glad av den och dras in i denna värld var det inte verkar finnas några bekymmer, utan man vill bara dansa och ha roligt. Det var också en bra start på filmen att börja positivt så att det som sker senare skulle ha starkare dynamisk effekt.

Låten i sig är inte revolutionerade på något sätt. Det är ganska basic salsa, med de tillhörande instrumenten i genren. Ackordföljden är en av de mest vanliga. Det viktigaste var ändå att få låten att låta som salsa och få de rätta vibbarna. Melodin som spelas av trumpeterna är det enda som har lite mera tanke bakom sig så att melodin skulle stämma överens med huvudkaraktärens sinnesstämning.

3.3 Scen 4 / Låt 2: Drinken efter dansen

Efter danslektion går Anni och Panu till en bar på en drink. Det diskuterar om varandra, dans och danslektionen. Anni tyckte speciellt mycket om danssteget Luna de Miel. Panu säger att han kan visa det någon gång medan Anni föreslår att han visar det där och nu. Det stiger upp och börjar dansa i baren.

Det här var den fjärde låten jag skrev, och den som hade minst dramaturgisk betydelse eftersom den spelas i bakgrunden i baren. Däremot höjs volymen av musiken när de Anni och Panu stiger upp för att dansa och dialogen faller under musiken. Låten bygger

ändå på av den en aning genanta situationen i baren där de diskuterar, och byter till lite mera lättsam och gladare när det stiger upp för att dansa.

Stilen av låten har jag lite svårt att definiera, men jag skulle kanske kalla den för bossa-nova(ish) om man utgår från rytmen som den akustiska gitarren spelar. Den är betydligt långsammare i tempot än salsa, mera avslappnande, mysig, "laid back" och ganska neutral i sinnesstämning. Varken positiv eller negativ.

När jag gör musik till film försöker jag undvika att ha sång, i alla fall som innehåller text. I denna låt fungerar lead gitarren som surrogat för sången. När man lyssnar på vad den spelar kan man se framför sig och höra en person sjunger melodin med vackra spanska ord.

3.4 Scen 6 / Låt 3: Fantasin

Efter Annis och Panus intima interaktion har Anni en dagsfantasi där Panu och hon fint uppklädda dansar passionerat och sensuellt. Hon lyssnar på låten när hon går på stan.

Det här var den första låten jag skrev och den mest dramaturgiskt betydelsefulla. Jag började arbeta på låten före det fanns ett 100 procentigt färdigt manus. Jag utgick från den senaste versionen av manuset jag hade vid det tillfället, min egen visuella förmåga, diskussioner med regissören och vid något tillfälle med cinematografen och även koreografen var inblandad vid något skede. Ganska många kockar i en soppa.

Vi hade en lång diskussion med regissören. Vi diskuterade referensmusik och berättade för varandra hur kände och tänkte. Jag berättade min vision varefter vi diskuterade manuset och själva storyn; hur musiken skulle kunna påverka huvudkaraktärernas relation till varandra. Vi snackade om den senaste versionen av manuset och jag frågade hur regissören hade tänkt. Jag frågade en hel del om karaktärerna, deras backstory, deras strävan, relation till varandra och så vidare, så att jag skulle förstå dem för allt detta påverkar musiken till stor grad. Jag berättade saker som jag gillade i de olika versionerna av manuset, och förklarade på vilka sätt det ger mig möjligheter att skriva bra (passande)

och emotionell musik. Regissören lyssnade ivrigt och vi bollade idéer gällande slutet av filmen och hur man skulle kunna få det och passa ihop med fantasi scenen, vilket enligt mig är kanske den viktigaste scenen i filmen. Regissören uppskattade vår diskussion och mina frågor, för att det fick henne att börja tänka på saker som hon kanske inte ännu hade tänkt på.

När jag arbetade på låten gick det ganska långsamt i början, vilket det oftast gör när man ska skriva musik. I synnerhet om det är en genre man aldrig har skrivit förut. Jag hade en idé i huvudet en längre tid som jag försökte få ut. Vad jag lärde mig ganska snabbt var att tempot var för snabbt till skillnad från det jag hade i huvudet, men tempot kändes ändå snabbare när jag spelar en snabbare rytm på gitarren. Tanken med det var att de skulle bli mera ”intensivt” och ”spännande”. Jag hade en melodi i huvudet som inte heller blev så som jag hade tänkte först, men det blev i alla fall något ditåt. Tanken att ha en violin i refrängen fanns alltid där. Lite lugnare refräng och en intensiv vers. Eftersom jag inte hade bilder att skriva musiken till fick jag lita på min egna visuella förmåga. Det jag såg framför mig i denna scen var att under versens gång tänkte jag mig snabba klipp och mycket närbilder och bilder på händer, ben, fötter och så vidare. Medan i refrängen tänkte jag mig långsammare klipp och långa helbilder. När låten spelades upp för hela teamet fick den bra feedback, och fotografen sade också att det hade hjälpt honom med det visuella.

Det blev lite kaotiskt vid ett skede gällande låten. Koreografen ville ha allting med riktiga instrument. Detta var lite problematiskt för att vi hade kommit överens om att till inspelnings skedet skulle det räcka med demon. Jag var dessutom utomlands då och skulle vara det i en vecka. Men när jag kom tillbaka till Finland så försökte jag enligt bästa förmåga. Jag bandade om rytmgitarren som en kompis spelade och bandade också in riktig cajon som en annan kompis spelade. Violinister och kontrabasister försökte jag få att komma och spela, men frågade typ en och två dagar före, så det var ganska förståeligt att det inte gick. Men mina samples som jag använder låter trovärdiga så slut resultatet blev sist och slutligen ganska bra. Det ändrade ganska mycket känslan efter de nya inspelningarna. Jag bandade in en nylon strängad gitarr istället för stål strängade jag hade först bandat in. Det blev en helt annan känsla redan av det. Rytmerna

ändrades också en aning som gjorde det bättre. Och när jag bytte ut de perfekta cajon samplen jag hade till riktig cajon blev låten mycket mera mänsklig.

Låten som används i denna scen används också i montaget i slutet av filmen före sluttexterna. Detta var ett val som jag inte hade någonting med att göra. Det var någonting som bestämdes i klippet mellan klipparen och regissören. Låten används också i allra första bilden men mera ”muted”, vilket inte heller var mitt eget val.

3.5 Scen 9 / Låt 4: Konfrontationen

När Anni går på staden och lyssnar på föregående låt och dagdrömmar, avbryts hennes dagdröm med att hon ser Panu kyssa en annan kvinna. Panu visar sig vara gift. Följande danslektion kommer Anni med bestämda steg till Panu utan att säga ett ord. När Panu försöker leda dansen stretar Anni emot. Hon konfronterar honom och frågar var han har sin ring. Dansen fortsätter och blir snabbt passionerad och intensiv och Anni glömmer att hon är arg. Anni följer Panu hem i hans bil.

Den här låten är uppdelad i två delar. I första delen försökte jag lyfta fram Panu omedvetenhet om det som Anni hade sett. Därför är den delen lite mera lättsam och lite långsammare än andra delen. När Anni sedan konfronterar Panu byter låten till tango så som vi känner till. I den andra delen av låten försökte jag lyfta fram Annis frustration eftersom Panu också nu var medveten om den. På samma gång försökte Panu säga förlåt genom dansen. Det är i huvudsakligen två instrument som spelar melodi i låten. Det är en bandoneon (dragspel), som skall representera Panu och det som han känner, och en violin som skall representera Anni och hennes känslor.

3.6 Scen / Låt 5: Sluttexterna

Sista låtvalet var ett ganska intressant sådant. Före sluttexterna spelas samma låt som i fantasi scenen, och känslan blir lite tom, eftersom karaktärerna var tvungna att lämna varandra, trots sin starka attraktion till varandra. Men i sluttexterna kommer det en glad reggaeton låt. Blir inte det lite motpoler? Jo och nej.

Det föreslogs av sounddesignern en melankolisk pianolåt med en kvinna som sjunger för att det skulle passa bättre till slutet. Men enligt mig var det kanske inte helt ett ledsamt slut. Anni blev en starkare karaktär. Hon gjorde ett svårt val. Och låten representerar också lite vad som händer efter och ”det blir bättre”. Dessutom hade jag velat göra en reggaeton låt en längre tid. Det var först tal om att det skulle komma en reggaeton låt i början av filmen, men de scenerna klipptes helt och hållet bort. Regissören lyssnade även på mycket reggaeton när hon skrev manuset, så nu slutar filmen men något som startade hela idén till filmen från första början. Det gick i en full cirkel. Och efter alla ledsamma stunder i filmen var det bra med någonting som piffade upp stämningen lite igen.

4 ANALYS

I detta kapitel analyserar jag processen och min roll som kompositör i förhållande till de olika aktörerna i produktion.

4.1 Manusförfattaren och regissören

Eftersom manusförfattaren och regissören var samma person i denna produktion har jag valt att ha det under samma underrubrik.

Regissören är den person jag alltid har mest kontakt med när jag komponerar musik till en produktion, vilket kan anses som en självklarhet eftersom regissören är den kreativt ansvariga och den person som har visionen för en produktion. Oftast är det först efter att klippet är färdigt som jag brukar sätta mig ner med regissören och fundera över musiken men i denna produktion var det annorlunda. Vi hade mera kontakt i pre-production än efter att klippet var färdigt. Då hade vi näst intill ingen kontakt. Det var egentligen bara att regissören godkände låtarna.

Orsaken till detta är för att vi planerade musiken så väl i manusskedet och kom redan då överens var det skulle finnas musik, hurdan musik det skulle vara och vilken uppgift som musiken hade. Vi hade ganska samma visioner redan från första början så det var bara för oss att sätta oss ner och komma underfund med vad exakt det var som vi ville

och verbalt uttrycka oss så att vi faktiskt var säkra på att vi var på samma linje för att undvika konflikter och oklarheter i ett senare skede.

Det var roligt att vara med redan i så tidigt skede. Jag kände mig mera som en viktigare och större del av teamet än förut. Det kändes som att min expertis uppskattades och att regissören litade mera på den än tidigare produktioner jag har varit med i och att jag faktiskt hade en möjlighet att påverka så att slutresultatet skulle bli så bra som möjligt. Min motivation steg betydligt.

4.2 Producenten

Producenten har jag aldrig egentligen haft så mycket kontakt med överlag i tidigare produktioner jag har komponerat musiken till och ännu mindre i min själva skapande process. I större produktioner var det finns en högre budget till musiken är det vanligare. I denna produktion hade jag ändå lite mera kontakt med producenten i skapande processen än förut. Producenten var nyfiken hur det gick med musiken och gav feedback då när jag spelade upp något. Producentens input är också jätteviktig

4.3 Koreografen

I en sådan här produktion är det ganska viktigt med ett nära samarbete med koreografen. I detta fall så träffades vi aldrig i person, men regissören förmedlade ändå vidare till mig koreografens visioner om koreografin och önskemål om musiken. Det kom i ett ganska sent skede input om musiken som jag inte mera vid det skede kunde ändra på till den grad som det önskades, vilket var synd.

4.4 Fotografen

Jag började jobba på musiken långt före inspelningarna, vilket betyder att jag var tvungen att visualisera dansscenerna själv i mitt huvud. Vi diskuterade med fotografen om hans visioner gällande det visuella. Hurdan känsla han försökte uppnå i bilderna, hur han skulle använda sig av ljussättningen för att få den känslan och vad han hade för referenser. Det hjälpte mig till en stor del att visualisera hur slutresultatet skulle bli. För-

stås kunde jag inte helt och hållet förutspå hur det exakt skulle se ut, men jag fick ändå en ganska bra visuell linje att följa så att musiken skulle passa till den visuella känslan. Vi diskuterade också lite fantasiscenen och mera specifikt hur bilderna skulle bli i den. Jag berättade det jag såg framför mig och han berättade sin vision. Det blev en rätt så kort diskussion och vi planerade att vi skulle träffas och snacka mera om det men det blev aldrig av. Jag tror att resultatet skulle ha kunnat bli ännu lite bättre om vi hade gjort det. Men det jag hade visualiserat var sist och slutligen inte så långt från slutresultatet. Vid något skede berättade han åt mig att han hade blivit inspirerad av musiken jag gjorde och gjorde några småjusteringar i hans visuella vision tack var den. Det var också en spännande upplevelse att märka hur musiken kan påverka de andra i teamet, deras val och inspirera dem.

4.5 Klipparen

Jag trodde jag skulle ha mera kontakt med klipparen än vad jag egentligen hade. Vi hade absolut ingen kontakt. Jag såg en tidigare version av klippet före jag fick det färdiga klippet. Jag hade föreställt mig att det skulle komma inputs om musiken i klippskedet som skulle vara mera små förändringar. Eller att regissören skulle ha bett mig komma och titta på klippet och att jag skulle ha sagt mina åsikter om musiken och om det är något som borde ändras. Men det var inget sådant. Däremot så bestämdes det i klippskedet att musiken från fantasi scenen spelas också i slutmontaget och i allra första bilden. Något som jag inte visste före jag såg det färdiga klippet, vilket var lite kul. Jag hade aldrig ens tänkt tanken att den skulle spelas någon annanstans, men det fungerade ju hur bra som helst. Jag tänkte också att i och med att det var en så viktigt låt för en viktig scen så ansåg jag den låten som lite mera ”helig”, men nu blev den mera som ett main theme för hela filmen. Om jag själv skulle ha vetat att de ville ha den på flera ställen skulle jag ha gjort olika versioner anpassade specifikt till det stället som den skulle komma. Men det här underlättade mitt jobb.

4.6 Ljudplaneraren

Vi diskuterade i ett tidigt skede med ljudplaneraren att vi måste kolla lite på dansscenerna och fundera så att musiken inte trampar över ljudplaneringen i de scenerna. Men

tankarna och planeringen han hade slopade han och valde en annan riktning. Det vi gjorde tillsammans var att kolla nivåerna på musiken och funderade över när den skulle vara högre och när den skulle vara lägre, och lite andra små justeringar i de låtar som är diegetiska. Vi bollade också lite idéer gällande sluttext låten för att den hade jag väldigt svårt med när fantasiscens låten spelas i montaget före. Jag testade lite saker och diskuterade med regissören vilket ledde till att vi körde med gladare reaggeton.

5 SAMMANFATTNING

Eftersom arbetsprocessen i denna produktion var helt annan än vad hur jag jobbat förut så var det en spännande och jättelärorik process. Motivationen steg betydligt när man var med i ett så tidigt skede. Det gav också möjligheten att förstå mig mycket mera på själva storyn och alla karaktärer och det gav mera rum att bolla idéer gällande musiken under en längre tid för att få den så rätt som möjligt. Och det var kul att se hur den musiken jag gjorde i förväg påverkade de andras arbete. När jag får en färdigt klippt film att komponera musik till som jag inte varit involverad i tidigare är det betydligt svårare att förstå kärnan av hela filmen. Det finns inte heller något spelrum för att göra större förändringar i musiken, utan man har mera den approachen att man gör vad man gör under den tid som man har och hoppas på det bästa. Det är en betydligt mera stressig situation än vad jag kände under denna produktion.

Utmaningarna i denna produktion var att komponera musiken utifrån ett halvfärdigt manus, diskussioner och att själv kunna visualisera bilderna i de scener som innehöll dans. Jag hade diskussioner med alla andra parter också gällande musik och deras visioner som jag tog åt mig som tips för att skapa musiken så att det blev ett enhetligt resultat. Ibland kom det lite mera åsikter av flera parter, men jag anser att i en sådan här produktion att det är regissörens och koreografens ord och åsikter som väger mest. Det är omöjligt att tillfredsställa alla. Men i och med att jag hade dessa diskussioner med de andra parterna så kände jag att det gav en bättre team-spirit som inte bara höjde min motivation utan alla andras också. Det som jag skulle ha kunnat göra bättre var att ha ordentliga diskussioner med koreografen. Jag hade aldrig skapat musik i denna genre förut och visste inte heller så mycket om att dansa till sådan musik. Om vi skulle ha bollat

mera idéer med koreografen så tror jag att musiken och dramaturgin i dansen skulle ha kunnat bli bättre och ännu mera enhetligt.

5.1 Slutsatser

I denna slutproduktion har jag fått nya insikter i hur man jobbar som kompositör. Gällande forskningsfrågan ”Hur fungerade samarbetet mellan kompositören och de andra huvudaktörerna i kortfilmsproduktionen Luna de Miel?” anser jag att i det stora hela fungerade det jätte bra. Och när jag säger jätte bra menar jag det med tanken bakom att ingen av oss har jobbat på ett liknande sätt förut. Det finns alltid plats för förbättring. När det kommer till regissören kommer jag inte på några sätt man skulle ha kunnat arbeta bättre. Däremot när det gäller dansandet anser jag i efterhand att jag borde ha haft betydligt mera kontakt med koreografen. Det var också synd att det blev mindre samarbete med ljudplaneraren än vi först hade tänkt. Där anser jag också att samarbetet är jätte viktigt så att man kommer överens om vad musiken gör och vad ljudet gör för att inte trampa varandra på tårna. Det hjälper mig också att veta vilken instrumentation jag skall välja och vilka oktaver jag kan röra mig i, så att hela ljudvärlden sammanspelar och blir komplett.

Ju tidigare kompositören kommer med i processen, desto större chans finns det att nå ett bättre slutresultat. Det kräver mera tid, planering och arbete, men inga optimala resultat uppnås utan hårt arbete. Diskuterar man med flera aktörer hjälper det att nå ett mera enhetligt slutresultat. Men då måste man komma ihåg vem som egentligen bestämmer. Det är väldigt viktigt för regissören att veta musikens makt och dramaturgiska vikt så att regissören kan diskutera med kompositören om hur man kommer använda sig av musiken för att nå ett så optimalt slutresultat som möjligt. Därmed har jag kommit underfund med ett svar till frågan ”Hur skulle ett optimalt samarbete mellan kompositör och de andra huvudrollerna i en filmproduktion se ut?”.

5.2 Vidare arbete

För vidare forskning borde man intervjua en eller flera etablerade filmkompositörer.

KÄLLOR / REFERENCES

Bellis, R., 2007. The Emerging Film Composer: An Introduction to the People, Problems, and Psychology of the Film Music Business. Richard R. Bellis, S.I.

Davis, R., 2010. Complete Guide to Film Scoring: The Art and Business of Writing Music for Movies and TV, 2 edition. ed. Berklee Press, Boston, MA : Milwaukee, Wis.

Larson, C., LaFasto, F.M.J., 1989. Teamwork: What Must Go Right/What Can Go Wrong, 1 edition. ed. SAGE Publications, Inc, Newbury Park, Calif.

Schoenberg, A., 1999. Fundamentals of Musical Composition, 35075th edition. ed. Faber & Faber, London.

